

Aan de leden van de raad
i.a.a. de commissieleden

Datum
23 mei 2025

Uw kenmerk

Uw brief van

Ons kenmerk
875281

Bijlagen

Onderwerp:
Raadsinformatiebrief Manifest Informele zorg

Geachte leden van de raad,

In deze brief informeren wij u over de wijze waarop wij vervolg geven aan het manifest Informele zorg zoals door uw raad aangeboden d.d. 23 april 2024. Door omstandigheden heeft deze raadsinformatiebrief langer op zich laten wachten.

Aanleiding

Op donderdag 18 januari 2024 organiseerden SGP-Houten, D66 Houten, Natúúrlijk Houten, CDA Houten en Houten Anders! gezamenlijk een gespreksavond over 'informele zorg'. In totaal waren er 35 vertegenwoordigers van meer dan 22 initiatieven. Tijdens de gespreksavond zijn er kansen benoemd die de organiserende partijen hebben vertaald in het manifest.

Het college dankt alle betrokken partijen hartelijk voor het benoemen van kansen voor onze inwoners. In deze brief geven wij een reactie op de kansen uit het manifest. Informele zorg is een breed thema en een belangrijk uitgangspunt. We hebben de kansen daarom verbonden aan meerdere activiteiten die we uitvoeren. Daarmee krijgt u een beeld hoe we nu en in de toekomst vormgeven aan de verbinding van informele en formele zorg.

Kernboodschap

De verbinding tussen formele en informele partners is noodzakelijk om nu en in de toekomst de ondersteuning aan onze inwoners te bieden. Het manifest laat zien waar kansen liggen om de samenwerking verder te verbeteren. Het college onderschrijft daarmee de kansen die in het manifest zijn benoemd. We zetten ons in om de samenwerking tussen informele en formele zorg te versterken. De komende jaren is de verbinding tussen beide een belangrijk uitgangspunt in de Sociale Koers. Dat komt met name terug bij de strategische opgave: versterken van de sociale basis. Daarin is juist een steeds betere samenwerking tussen informele en formele partijen essentieel.

Naar een Beschermd Thuis

In het uitvoeringsplan 'Op weg naar een Beschermd Thuis' maken we de beweging van Beschermd Wonen naar zo zelfstandig mogelijk wonen. Tegelijkertijd willen we inwoners met een psychische kwetsbaarheid een goed thuis bieden met de juiste ondersteuning. Daarmee ontstaat een verschuiving van intensieve zorg naar de sociale basis in de wijk, het voorliggende veld en informele zorg. In het uitvoeringsplan neemt informele zorg een belangrijke positie in, door onder andere in te

zetten op opbouwwerk, wijkinitiatieven, bewustwordings-en verbindingsactiviteiten, herstelacademie Enik en maatjesondersteuning.

Wijkgerichte zorg per aanbieder

In de inkoop van zorg wordt gekeken naar mogelijkheden om aanbieders te stimuleren om inwoners die bij elkaar in de buurt wonen te ondersteunen. De overgang naar één aanbieder per wijk is nu nog te groot, we moeten voorkomen dat inwoners geen passende ondersteuning (meer) krijgen. Het is wel een wens die we van inwoners horen. Bij een nieuwe inkoopronde rondom onder andere huishoudelijke ondersteuning zullen we deze insteek nadrukkelijk meenemen.

In de wijk de Akkers is door gesprek met inwoners en de Wakkere Akker de thuiszorg aangepast via het Zorgspectrum. Er is nu nog maar 1 zorgaanbieder die met een auto langs de zorgvragenden rijdt. En niet meer meerdere zorgaanbieders. In LindeOord staat dit ook te gebeuren. Dit is het resultaat van het overleg tussen formele en informele zorgverleners.

Ouderenagenda 2023-2026 Vitaal oud(er) worden in Houten

In 2023 is, in samenwerking met informele en formele samenwerkingspartners, de Ouderenagenda opgesteld om specifiek aandacht te vragen voor deze steeds groter wordende doelgroep ouderen. Met de Ouderenagenda bereidt Houten zich actief voor op de gevolgen van de toenemende vergrijzing van de bevolking. De agenda speelt een belangrijke rol in een gedeeld urgentiebesef van de kansen en uitdagingen waarvoor we staan bij een ouder wordende samenleving. In een gedeelde verantwoordelijkheid en eigenaarschap voor de bijdrage die zowel de gemeente als ook inwoners, vrijwilligers en professionele partners hieraan kunnen leveren. En wat dit vraagt van jong en oud, samenleving en overheid in termen van samenwerking. In 2024 zijn in de samenwerking tussen informele en formele zorg goede stappen gezet. In het netwerk "Houten Werkt Samen" vindt uitwisseling en inspiratie plaats tussen professionele en vrijwillige organisaties. Ze komen 3-5 keer per jaar bij elkaar en wisselen rond een thema informatie en ervaringen uit. 13 mei jl. is het thema bijvoorbeeld 'het voorliggend veld' geweest.

De huisartsen en Praktijkondersteuners zijn heel content met Welzijn op Recept. Zij verwijzen bij eenzaamheid en levensvragen steeds meer door naar de welzijnsconsulent van Van Houten en Co die met doorvragen en kennis van het culturele- en sportveld cliënten ondersteunt naar zinvolle vrije tijdsbesteding. Het project Kunst door de Brievenbus van Cultuurplein Aan de Slinger is ook een mooi voorbeeld waar al 3 groepen aan deelnemen.

De in 2024 gestarte *Academie Vrijwillige Inzet* is een mooi initiatief van organisaties die zich inzetten voor (informele) zorg en welzijn. De academie biedt een gericht aanbod van trainingen, workshops, webinars en themabijeenkomsten: <https://www.vanhoutenenco.nl/pagina-item/academie/>.

Verkenning concept Zorgbuurthuizen

We zien een grote opgave de komende jaren in Houten als het gaat om de vergrijzing en het dichten van het 'gat' tussen zelfstandig wonen en alternatieven voor verpleeghuiszorg. Op 19 april jl. legden we met een Houtense delegatie van formele en informele partners een interessant werkbezoek af aan het Zorgbuurthuis 't Hageltje in Oss. We vinden het belangrijk dat we voor de toekomst concepten kiezen en ontwikkelen die passen in Houten en die zo veel mogelijk aansluiten bij wensen en behoeften van inwoners. We zien hierbij ook kansen voor wijkgerichte zorg per aanbieder bij nieuwe wooncomplexen. Wij willen ons om die reden de komende periode breder oriënteren op andere woonvormen met zorg en ontmoeting in de wijk. Een mooi voorbeeld dat er al is het Het Lokaal, een wijkgerichte huiskamer waar allerlei activiteiten worden georganiseerd.

Sociaal Team

Het Sociaal Team verwijst in haar contacten ook veel door naar informele partijen. Denk daarbij aan Handje Helpen, Buurtgezinnen, Schuldmaatjes, etc.

Vrijwillige wooncoaches

Om de doelgroep jonge senioren goed voor te bereiden op levensloopbestendig wonen, hebben wij de afgelopen jaren geïnvesteerd in huisbezoeken die zijn afgelegd door de vrijwillige wooncoaches. De wooncoaches helpen inwoners met advies en het zetten van de juiste stappen. Bij vragen over aanpassingen in huis, maar ook over verhuizen naar een beter passende (huur)woning. In 2024 werden er in totaal 52 aanvragen opgepakt door de twee wooncoaches.

Mantelzorg

Mantelzorgers zijn een belangrijk onderdeel van de informele zorg. Mantelzorgers en professionele hulpverleners zijn collega's van elkaar die samen als doel hebben om voor de zorgvrager te zorgen. Zoals beschreven in de visie op mantelzorgondersteuning 2024 is deze samenwerking niet altijd gelijkwaardig. In de visie staan diverse acties opgenomen om de ondersteuning van Mantelzorgers in Houten verder te ontwikkelen. Eén van de acties is het samenspel tussen informele en formele zorg verbeteren. We willen dat professionals zich meer bewust worden van de waardevolle kennis die de mantelzorger heeft over de zorgvrager. De professionals dienen ook het belang in te zien van een goede samenwerking met de mantelzorger voor de continuïteit van de zorg. Het is belangrijk dat zij een vraaggericht gesprek voeren met de zorgvrager en de mantelzorgers.

Onlangs was er een studiedag van formele zorgpartijen gewijd aan het onderwerp mantelzorg; ook dit zorgt voor een betere verbinding en samenwerking.

Inwonersinitiatieven

Zorgzame gemeenschappen zijn onmisbaar om het zorgstelsel toekomstbestendig te houden. Inwonersinitiatieven zijn hierbij ook belangrijk. Ook bij andere maatschappelijke opgaven zijn inwonersinitiatieven een onmisbare partner voor de gemeente. Groepen inwoners nemen zelf het initiatief en steken de handen uit de mouwen om zich in te zetten voor hun stad, wijk of buurt. De betrokkenheid van inwoners bij hun buurt is van belang voor een sociale en leefbare buurt. Vanuit de gemeente zijn we in 2024 gestart met "Houten Samen". Daarmee zetten we in samenwerking met diverse inwonersinitiatieven, het opbouwwerk en Woonin in op het ondersteunen en stimuleren van gemeenschapskracht. We dagen inwoners uit om hun idee tot uitvoering te brengen.

We ondersteunen inwoners ook door ze in verbinding te brengen met diverse organisaties. Daarnaast bieden we waar nodig ook financiële ondersteuning aan inwonersinitiatieven. Op dit moment doen we dat voornamelijk met "het inwonersfonds". De afgelopen jaren zijn er al veel inwonersinitiatieven gestart die gericht zijn op het zelf beheren van het groen in hun eigen buurt. Deze initiatieven worden ondersteund door de wijkcoördinatoren. Daarnaast zijn er ook al veel mooie voorbeelden van maatschappelijke initiatieven, zoals 'krachtig Plus Houten', 'de wakkere Akker', 'zwerfvuil Houten', de Krachtfabriek, 'het Lokaal' en ontmoetingsactiviteiten in de diverse buurten.

Onder de noemer van het uitdaagrecht is in 2019 een pilot gestart voor een zorg en welzijnsnetwerk Schalkwijk en Tull en 't Waal. Inmiddels is 'de Trossel' een goed lopende dorpscoöperatie. Met de vernieuwde subsidiestructuur die we vanaf 2026 willen invoeren zullen we nog meer inzetten op het uitdaagrecht. We willen organisaties en inwoners uitdagen om een bijdrage te leveren aan de opgaven van de Sociale Koers.

Samenwerking op het Sociaal Plein en meer

Er is een groep inwoners die niet altijd weet waar zij met een vraag terecht kan en bovendien zijn de vragen van inwoners vaak niet beperkt tot één thema. Van Houten en Co, de bibliotheek, het Sociaal Team, de WIL en Houtense Werktafel werken samen om de toegang tot zorg en ondersteuning voor kwetsbare inwoners beter te organiseren. In 2023 is geëxperimenteerd door partners om samen een fysieke inloop te organiseren om deze inwoners te helpen. Vanaf 2024 bouwen het Sociaal Plein steeds meer uit. Dat doen we door meer uren open te zijn, er sluiten nieuwe partijen aan. Door de uitgestelde verhuizing kunnen we nog niet verder uitbreiden door bijvoorbeeld informele partijen meer

fysiek te betrekken; de huidige huisvesting biedt geen ruimte hiervoor. In de tussentijd blijven we investeren in de relatie tussen de formele en informele partijen door aanwezig te zijn bij bijeenkomsten of een presentatie te geven over hun inzet.

Stichting Leergeld Houten werkt samen met het Sociaal Team bij het verdiepen van vragen en zoeken naar antwoorden op vragen van gezinnen. Leergeld werkt ook intensief samen met scholen daar waar Leergeld tijdelijk extra leerondersteuning kan bieden. Een dergelijke samenwerking is er ook met Buurtgezinnen en Schuldhulpmaatjes.

De vele vrijwilligers van de kerken weten onder andere via het Sociaal Plein inwoners te begeleiden met het doorverwijzen naar formele hulpverleners of via het Taalhuis en de bibliotheek (digitale geletterdheid).

Ook bij casuïstiekbespreking van het Sociaal Team sluiten regelmatig informele partijen aan.

Wat betekent dit voor de raad

Wij staan de komende jaren voor de uitdaging om de zorg voor onze inwoners kwalitatief en betaalbaar te houden. Uw raad heeft daarvoor in de programmabegroting, deel Samen Leven, de kaders vastgesteld. Wij zijn voornemens om uw raad in juni de nieuwe Sociale Koers aan te bieden. Daarmee stelt u vast hoe we de komende jaren de ondersteuning voor onze inwoners kwalitatief en betaalbaar te houden. Het versterken van informele zorg is daarbij een essentieel onderdeel.

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Houten,
de secretaris, de burgemeester,

R. van Netten

H.C. Heerschop